

Załącznik do uchwały Nr V/63/2011
Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim
z dnia 29 marca 2011r.

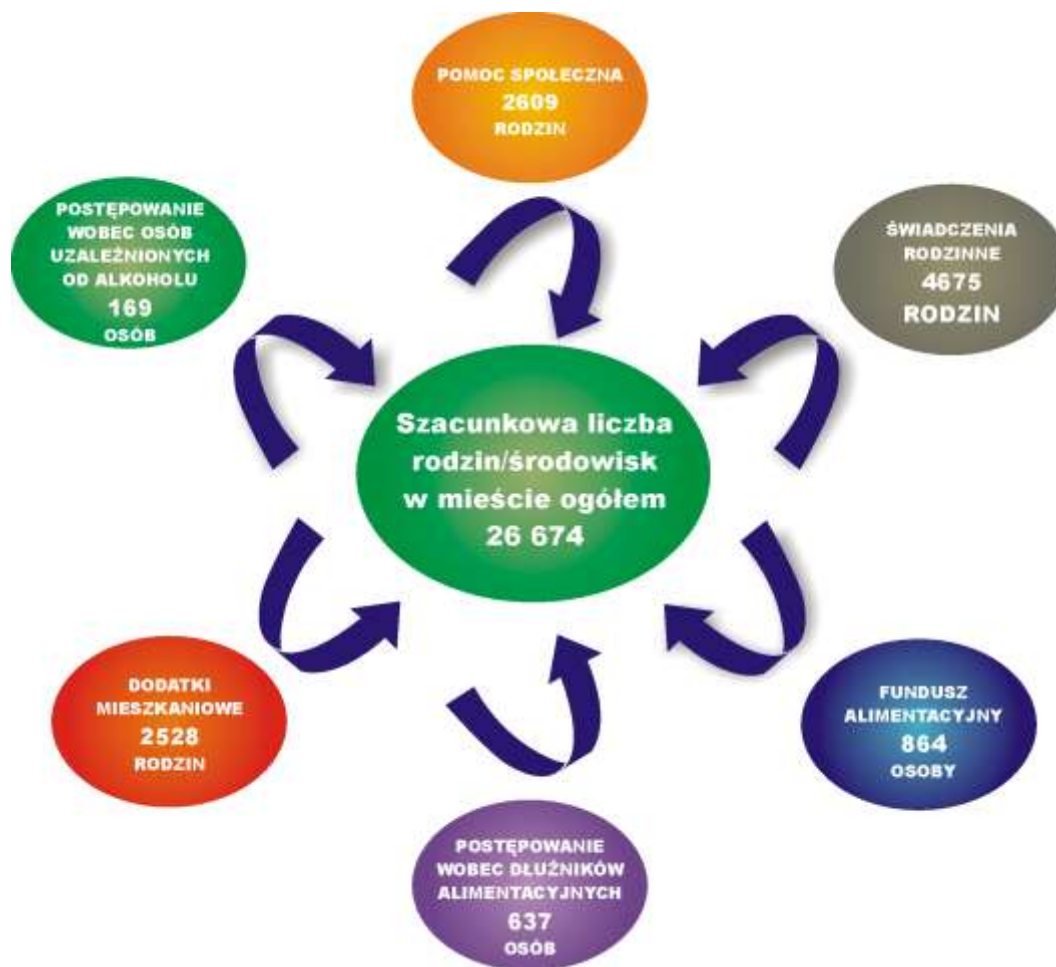
Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Stargardzie Szczecińskim
w 2010 roku

Spis treści

Spis treści	2
I. Zadania, struktura organizacyjna i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.	3
1. Realizacja zadań ustawowych	3
2. Struktura organizacyjna i kadra	4
II. Struktura dochodów i wydatków w 2010 r.	6
III. Pomoc społeczna.	9
1. Formy pomocy społecznej.	9
2. Charakterystyka osób / rodzin objętych pomocą społeczną.	10
3. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków na pomoc społeczną.	12
3.1 Usługi opiekuńcze	14
3.2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	15
3.3 Domy pomocy społecznej.	15
3.4 Sprawienie pogrzebu	17
3.5 Schronienie.	17
3.6 Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	19
3.7 Program osłony z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób	19
3.8 Zasiłki stałe	20
3.9 Zasiłki okresowe	20
3.10 Zasiłki celowe	21
4. Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.	21
4.1 Klub Integracji Społecznej.	21
4.2 Prace społecznie użyteczne.	23
4.3 Centrum Integracji Społecznej.	24
4.4 Projekt systemowy „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”	25
4.5 Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją	26
4.6 Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	26
4.7 Działania na rzecz rodziny i dziecka – wsparcie niepieniężne	27
4.8 Przemoc w rodzinie	27
4.9 Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych.	28
4.10 Poradnictwo specjalistyczne	29
4.11 Wywiady środowiskowe	30
4.12 Kontrakty socjalne.	30
III. Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.	31
V. Dodatki mieszkaniowe	31
VI. Świadczenia rodzinne i alimentacyjne	33
1. Świadczenia rodzinne.	33
2. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	39

I. Zadania, struktura organizacyjna i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Realizacja zadań ustawowych

Głównym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji i wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni i opłacanie lub dofinansowanie do opłat za pobyt,
- kierowanie na posiłki i opłacanie ich kosztów,
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do ww. świadczeń,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- sprawienie pogrzebu,
- realizacja programów osłonowych,
- świadczenie pracy socjalnej,
- udzielanie poradnictwa prawnego i psychologicznego.

Poza realizacją ww. zadań MOPS realizuje także inne pozapomocowe zadania, w tym:

- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,

- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- prowadzenie obsługi technicznej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- organizowanie i finansowanie prac społecznie użytecznych,
- realizacja Projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z EFS.

Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu Miasta,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych.

Ramy prawne określające funkcjonowanie i zadania Ośrodka reguluje ok. 30 aktów prawnych, w tym m.in.

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 86, poz. 732 z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192, poz. 1378),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.),

2. Struktura organizacyjna i kadra.

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2010 r. realizowane były przez pracowników siedmiu działów, tj.:

- Dział Pomocy Środowiskowej, do zadań którego należy, m.in. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej klientom Ośrodka oraz na potrzeby innych instytucji i ośrodków pomocy społecznej w kraju a także świadczenie pracy socjalnej,
- Dział Usług Opiekuńczych, do zadań którego należy wykonywanie usług opiekuńczych w środowisku zamieszkania osób, które ze względu na wiek, chorobę lub inne przyczyny nie są w stanie samodzielnie zaspokajać codziennych potrzeb życiowych i wymagają pomocy innych osób,
- Dział Realizacji Pomocy Społecznej, do zadań którego należy, m. in. przygotowywanie i realizacja decyzji administracyjnych, w szczególności w sprawach pomocy społecznej, świadczeń opieki zdrowotnej, składek zdrowotnych i emerytalno-rentowych,
- Dział Dodatków Mieszkaniowych, do zadań którego należy wydawanie i przyjmowanie wniosków w sprawach dodatku mieszkaniowego, sporządzanie decyzji oraz list wypłat dodatków i ryczałtów mieszkaniowych,

- Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, do zadań którego należy wydawanie i przyjmowanie wniosków w sprawach świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, sporządzanie decyzji oraz list wypłat ww. świadczeń a także prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- Dział Finansowo-Księgowy, do zadań którego należy, m.in. przekazywanie przyznanych decyzjami świadczeń, prowadzenie windykacji wierzytelności, obsługa kasowa i księgowa Ośrodka,
- Dział Kadr i Administracji, do zadań którego należy, m.in. prowadzenie spraw: płacowo-kadrowych, z zakresu ochrony danych osobowych, zamówień publicznych, spraw gospodarczych i obsługa systemów teleinformatycznych oraz samodzielne stanowiska pracy, tj:
 - Dyrektor,
 - Z-ca Dyrektora,
 - Radca Prawny,
 - Główny specjalista ds. BHP,
 - Inspektor MKRPA.

Według stanu na 31 grudnia 2010 r. w Ośrodku zatrudnionych było 135 pracowników, w tym:

- pracownicy etatowi - 126
- osoby zatrudnione w ramach robót publicznych - 7
- osoby zatrudnione w ramach prac interwencyjnych - 2.

Ponadto 3 osoby odbywały staż absolwencki.

Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego 80 pracowników MOPS w roku 2010 uczestniczyło w 68 szkoleniach, w szczególności z zakresu:

- stosowanie procedury administracyjnej w zakresie zadań realizowanych przez instytucje pomocy społecznej (wydawanie decyzji w zakresie dodatków mieszkaniowych, bieżące problemy z zakresu Funduszu Alimentacyjnego, współpraca samorządu województwa z samorządami gminnymi w zakresie koordynacji świadczeń rodzinnych),
- specjalistyczne szkolenia dla pracowników socjalnych (trudny klient, rola pracownika socjalnego w orzekaniu o stopniu niepełnosprawności, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, asystent rodziny i proces usamodzielniania, kierowanie i zarządzanie superwizyjne w pomocy społecznej, procedury pomocy dziecku krzywdzonemu),
- kontrola zarządcza,
- prawo pracy, rachunkowość budżetowa, sporządzanie sprawozdań finansowych.

W szkoleniu zamkniętym „Etyka w zawodzie opiekuna” brało udział 26 opiekunek, natomiast w szkoleniu „Obsługa klienta instytucjonalnego” wzięło udział 46 pracowników biurowych oraz socjalnych mających bezpośredni kontakt z klientami Ośrodka.

Kierownicy poszczególnych Działów Ośrodka brali udział w cyklu szkoleń w ramach realizacji projektu systemowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej „Profesjonalne kadry – lepsze jutro”.

Studia Podyplomowe finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego ukończyło 7 pracowników, w tym 6 o profilu: organizacja i zarządzanie pomocą społeczną oraz 1 osoba w zakresie zarządzania funduszami europejskimi, natomiast

2 pracowników rozpoczęło studia podyplomowe na kierunku gerontopedagogika realizowane w ramach projektu „Postaw na jakość” – realizacja strategii rozwoju Akademii Medycznej w Szczecinie.

II. Struktura dochodów i wydatków w 2010 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody własne, które przekazywane są do budżetu gminy oraz dochody związane z realizacją zadań zleconych i własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej, które przekazywane są do budżetu państwa.

W 2010 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 990.720,23 zł (w 2009 r. – 711.424,21 zł). Poniższe tabele obrazują szczegółowy podział uzyskanych dochodów.

Tabela nr 1 – Dochody własne.

Wyszczególnienie	2010 r.		2009 r.
	Plan	Wykonanie	Wykonanie
Ogółem w tym:	381.560,00	463.774,23	288.612,33
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń)	-	336,73	967,97
2. Dodatki mieszkaniowe (zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych i nieodebranych ryczałtów)	-	3.211,28	6.946,69
3. Usługi opiekuńcze (wpływy z usług opiekuńczych i zwrot niewykorzystanej dotacji z CIS)	80.000,00	141.850,31	159.890,14
4. Działalność Ośrodka (odsetki bankowe, prowizje, zwroty kosztów upomnień, rozliczenia z PUP)	191.560,00	208.205,03	6.092,37
5. Ośrodek Wsparcia (odpłatność za pobyt)	-	16.122,44	10.466,64
6. Przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozliczenie z lat ubiegłych)	-	1.519,15	5.989,85
7. Domy Pomocy Społecznej (rozliczenie z lat ubiegłych)	-	572,64	895,78
8. Świadczenia rodzinne (zwrot nienależnie pobranych świadczeń i odsetki)	110.000,00	91.956,65	97.362,89

Jak wynika z powyższej tabeli, w zakresie dochodów własnych uzyskano ogółem dochód wyższy od zaplanowanego o 21,55 %. Uzyskanie wyższych dochodów wynika

w szczególności z refundacji uzyskanej z Powiatowego Urzędu Pracy wynikającej z częściowej refundacji prac społecznie użytecznych za grudzień 2009 r. i marzec – listopad 2010 r. oraz zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

W przypadku świadczeń z pomocy społecznej i dodatków mieszkaniowych uzyskanie w 2010 r. w stosunku do 2009 r. niższego dochodu jest efektem informowania Ośrodka na bieżąco przez klientów o zmianie sytuacji dochodowej lub umorzenia albo rozłożenia na raty nienależnie pobranych świadczeń, z uwagi na trudną sytuację bytową świadczeniobiorców.

Tabela nr 2 - Dochody zlecone.

Wyszczególnienie	2010 r.		2009 r.
	Plan	Wykonanie	Wykonanie
Ogółem w tym:	2.000	506.164,40	407.365,78
1. Odpłatność za usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy	2.000	6.071,16	6357,41
2. Zwroty zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetki	-	500.093,24	401.008,37

Tabela nr 3 – Dochody rozliczane z urzędem administracji państwowej.

Wyszczególnienie	2010 r.		2009 r.
	Plan	Wykonanie	Wykonanie
Ogółem w tym:	-	20.781,60	15.446,10
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwroty nienależnie pobranych zasiłków stałych i okresowych)	-	20.301,60	14.706,10
2. Zwroty nienależnie pobranych zasiłków celowych w związku z realizacją programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	-	480,00	740,00

W związku z realizacją zadań zleconych i zadań własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej w 2010 r. uzyskano w stosunku do 2009 r. dochody wyższe o 104.131,12 zł. tj. o 25 %.

Znaczący wzrost dochodów pochodzi przede wszystkim ze zwrotów zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez dłużników alimentacyjnych, a także zwrotów nienależnie pobranych zasiłków stałych i okresowych, na realizację których, MOPS otrzymuje dotację z budżetu Państwa.

Tabela nr 4. Wydatki na zadania własne i zlecone.

Wyszczególnienie	2010 r.		2009 r.	
	Plan	Wykonanie	%	Wykonanie
Wydatki ogółem	36.009.856	35.678.236	99,07	31.878.793,19
II. Zadania własne	18.987.803	18.664.443,37	98,30	15.244.348,06
1) zasiłki i pomoc w naturze oraz składki zdrowotne	5.573.573	5.526.893,53	99,16	3.953.913,06
2) dodatki mieszkaniowe	4.600.000	4.574.804,66	99,45	3.914.325,13
3) usługi opiekuńcze	1.182.472	1.162.054,39	98,27	1.165.286,13
4) przeciwdziałanie alkoholizmowi	370.000	325.136,40	87,87	122.270,16
5) utrzymanie Ośrodka	4.758.518	4.649.282,31	97,77	4.302.432,07
6) rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i prace społecznie – użyteczne oraz Klub Integracji Społecznej	2.119.968	2.116.989,96	99,86	1.606.197,24
7) realizacja projektu systemowego współfinansowanego z EFS	383.272	309.282,12	80,70	179.924,27
2. Zadania zlecone	17.022.053	17.013.792,81	99,95	16.634.445,13
1) składki zdrowotne za osoby pobierające świadczenia rodzinne	41.317	39.420,73	95,41	119.290,00
2) specjalistyczne usługi opiekuńcze	46.236	45.076,00	97,49	89.616,15
3) świadczenia rodzinne i alimentacyjne	16.902.500	16.897.296,08	99,97	15.366.609,54
4) ochrona zdrowia – pokrycie kosztów sporządzania wywiadów środowiskowych	32.000	32.000	100	23.984,64

Wydatki ogółem wzrosły w 2010 r. w stosunku do 2009 r. o 3.797.443 zł.

Wzrost nastąpił w wydatkach dotyczących zadań własnych, natomiast w odniesieniu do zadań zleconych nastąpił spadek wydatków o 379.347 zł.

Wzrost wydatków w ramach zadań własnych wystąpił w przypadku:

- zasiłków i pomocy w naturze o 1.572.980 zł, w szczególności z powodu przekwalifikowania zasiłków stałych od 1 sierpnia 2009 r. z zadań zleconych do zadań własnych gminy,
- dodatków mieszkaniowych o 660.479 zł, w szczególności z powodu wzrostu liczby osób o niskich dochodach korzystających z tej formy pomocy, jak również wzrostu wysokości średniej kwoty dodatku wynikającej ze wzrostu opłat ponoszonych na utrzymanie lokalu,
- profilaktyki uzależnień o 202.866 zł z powodu zatrudnienia w MOPS zespołu terapeutów,
- utrzymania Ośrodka o 346.850 zł, w szczególności z powodu konieczności pokrywania części wydatków z uwagi na niewystarczającą dotację na koszty realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych postępowania wobec dłużników alimentacyjnych a także z powodu konieczności ponoszenia zwiększonych kosztów związanych z funkcjonowaniem, np. opłaty pocztowe, bankowe, licencje, energia cieplna, materiały biurowe, itd.,
- „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i prace społecznie użyteczne o 510.792 zł z powodu otrzymania zwiększonej dotacji z budżetu państwa na realizację programu rządowego i wzrostu kosztów związanych z zatrudnieniem większej liczby osób wykonujących prace społecznie użyteczne,
- realizację projektu systemowego współfinansowanego z EFS o 129.357,85 zł z uwagi na przyznanie zwiększonej kwoty na realizację zadania.

III. Pomoc społeczna.

1. Formy pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest – zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – instytucją polityki państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Ponadto osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności ze względu na wystąpienie jednego bądź więcej spośród piętnastu powodów wymienionych w ustawie, w tym m.in. z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówkę opiekuńczo-wychowawczą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,

alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej i ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z w.w okoliczności.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód netto nie przekraczający kwoty **477 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota **351 zł**.

Wysokość powyższych kwot określających kryterium dochodowe obowiązuje od 2006 r.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, natomiast tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samodzielnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego albo klęski żywiołowej lub ekologicznej niezależnie od ich dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

2. Charakterystyka osób / rodzin objętych pomocą społeczną.

W Stargardzie Szczecińskim wg stanu na 31 grudnia 2010 r. zameldowanych było na stałe 67.792 osoby (w 2009 r – 68.284 osoby), czasowo 1 561 osób, w tym 48 obcokrajowców.

Zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie Szczecińskim było 3 934 osoby (3.930 osoby w 2009 r.), z czego 2 048 stanowiły kobiety a 1 886 mężczyźni.

Wskaźnik bezrobocia wynosił 8,4 %.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	2010 r.		2009r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem, w tym:	2.609	5.475	2.333	4.916
- o liczbie osób 1	1.386	1.386	1.225	1.225
2	406	812	381	762
3	352	1.056	304	912
4	245	980	221	884
5	124	620	119	595
6 i więcej	96	621	83	538

Z zestawienia wynika, że w stosunku do 2009 r. wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej o 276 rodzin, natomiast liczba osób w tych rodzinach wzrosła o 559 osób.

Zwiększenie liczby gospodarstw korzystających z pomocy społecznej w 2010 r. było spowodowane, w szczególności wzrostem liczby rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa (niskie wynagrodzenia, świadczenia emerytalno-rentowe), bezrobocia (sezonowy brak pracy, w szczególności w budownictwie wynikający z warunków pogodowych) oraz niepełnosprawności i długotrwałej choroby (zaniedbania zdrowotne, utrudniony dostęp do specjalistycznych form leczenia).

Tabela nr 6. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze

Powód trudnej sytuacji życiowej	2010 r.		2009 r..	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	1.835	3.930	1.601	3.438
Sieroctwo	4	14	8	19
Bezdomność	139	178	140	178
Potrzeba ochrony macierzyństwa	122	462	121	392
Bezrobocie	1.307	3.338	1.207	2.944
Niepełnosprawność	1.099	1.980	1.043	2.043
Długotrwała lub ciężka choroba	1.224	2.167	1.169	2.236
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	716	2.508	771	2.365
▪ rodziny niepełne	561	1.635	620	1.749
▪ rodziny wielodzietne	155	873	161	790
Przemoc w rodzinie	30	81	18	56
Alkoholizm	131	195	128	210
Narkomania	11	11	18	25
Trudności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	13	13	10	16
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	49	63	49	64
Zdarzenia losowe	11	21	8	22

W stosunku do 2009 r. stwierdza się wzrost liczby osób korzystających z pomocy z większości powodów wymienionych w ww. tabeli.

Wynika to z faktu korzystania z pomocy z powodu występowania w gospodarstwach domowych wielu dysfunkcji jednocześnie, jak również lepszego rozpoznania sytuacji bytowej świadczeniobiorców.

3. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków na pomoc społeczną.

Wśród osób korzystających z pomocy społecznej w 2010 r. nastąpił wzrost w stosunku do 2009 r. – o 276 rodzin, co jest, m.in. wynikiem, zubożenia mieszkańców (wzrost o 234 rodziny) jak również korzystania z innych form pomocy pomimo przekroczenia kryterium dochodowego, np. w formie zasiłków celowych specjalnych (440 rodzin w 2010 r.) i pomocy w ramach realizacji Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.

W sprawie różnych form pomocy społecznej wydano 19.688 decyzji administracyjnych (w 2009 – 17.969).

Z analizy akt rodzin korzystających z pomocy społecznej wynika, że w 2010 r. z pomocy korzystało:

- 559 rodzin, które po pomoc społeczną zwróciły się po raz pierwszy, w tym z tytułu bezrobocia – 277 rodzin, niepełnosprawności – 153 rodzin, niezaradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 50 rodzin, przemocy 7 rodzin, alkoholizmu – 7 rodzin, zaburzeń psychicznych – 3 rodzin, bezdomności – 28 rodzin,
- 1006 rodzin, które z pomocy korzystają od 1 roku do 5 lat,
- 1.044 rodziny, które z pomocy korzystają ponad 5 lat.

Do powodów utrudniających opuszczenie systemu pomocy społecznej, w szczególności należą:

- niepełnosprawność i brak świadczeń emerytalno-rentowych – 598 osób,
- niezdolność do samodzielnego zaspokajania potrzeb z uwagi na niepełnosprawność lub podeszły wiek – 221 osób,
- podejmowanie jedynie pracy dorywczej lub sezonowej – 428 osób,
- niemożność podjęcia stałej pracy, z uwagi na brak miejsca zameldowania – 10 osób,
- niepodjęcie stałej lub dorywczej pracy z powodu:
 - konieczności opiekowania się chorym członkiem rodziny – 24 osoby,
 - zapewnienia opieki dzieciom – 243 osoby,
 - braku wykształcenia lub występowanie lęków i obaw – 251 osób,
 - niechęcią – 199 osób.

O udzielenie pomocy społecznej zwracają się najczęściej kobiety (60 %) jako reprezentanci rodziny.

W 2010 r. na realizację pomocy społecznej przeznaczono 8.508.978,21 zł, w tym w formie świadczeń niepieniężnych wydatkowana została kwota 3.091.754,06 zł a w formie świadczeń pieniężnych – 5.417.224,15 zł, w tym dotacja z budżetu Państwa w kwocie 4.889.873 zł.

Świadczeniami pomocy społecznej są:

- świadczenia pieniężne: zasiłek stały, okresowy, celowy i specjalny celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej i ośrodka wsparcia.

Ogółem wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w stosunku do 2009 r. wzrosły o 650.132,14 zł.

Szczegółową strukturę wydatków przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7. – Struktura wydatków – zadania własne i zlecone.

Formy pomocy	2010 r.		2009 r.	
	Liczba rodzin	Kwota w zł	Liczba rodzin	Kwota w zł
Usługi opiekuńcze	221	1.162.054,39	221	1.165.286,13
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	8	45.076,00	40	89.616,15
Odpłatność za domy pomocy społecznej	53	1.067.203,18	53	837.769,70
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	673	194.827,00	656	178.227,53
Sprawienie pogrzebu	11	20.536,55	9	14.110,84
Schronienie	46	19.186,94	57	41.700,00
Pomoc państwa w zakresie dożywiania, w tym:	1.848	1.774.954,29	1647	1.515.000,00
pośilek dla dzieci i młodzieży	765	574.406,00	780	536.066,00
Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób	40	8.464,00	74	7.802,00
Zasiłki stałe	598	1.924.970,24	615	1.844.399,44
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	1.462	1.696.256,13	1299	1.446.358,36
• bezrobocia	804	1.072.881,13	665	807.929,00
• długotrwałej choroby	464	398.587,00	497	410.930,00
• niepełnosprawności	289	112.172,00	264	111.474,00
Zdarzenia losowe	3	1.650,00	2	2.701,01
Zasiłki celowe w tym:	2.059	593.799,49	1867	715.874,91
• ubranie	580	42.055,00	500	40.240,00
• leki i leczenie	376	71.384,05	390	88.132,92
• drobne remonty	11	640,00	7	1.167,00
• opał	920	328.558,17	837	340.761,00
• gaz	145	22.621,32	132	26.310,68
• energia elektryczna	150	21.933,97	124	19.361,89
• sprzęt domowy	10	2.779,00	7	2.360,00
• zasiłki specjalne celowe	440	152.994,23	419	165.142,00
• zasiłki na inne cele	156	32.399,42	156	32.399,42
Razem:	2.609	8.508.978,21	2.333	7.858.846,07

3.1 Usługi opiekuńcze.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Wydatki na usługi opiekuńcze obejmują koszty związane z funkcjonowaniem Działu Usług Opiekuńczych, m. in. koszty osobowe i pochodne, badania lekarskie, świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bhp i funduszu świadczeń socjalnych, bilety komunikacji miejskiej, ekwiwalent za odzież roboczą, środki higieny, zakup materiałów biurowych.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 25 opiekunek domowych zatrudnionych na czas nieokreślony, które okresowo wspomagane były przez opiekunki zatrudniane w ramach robót publicznych (średnio 12 osób miesięcznie) i prac społecznie użytecznych (średnio 8 osób miesięcznie).

Część usług zlecono do realizacji Centrum Integracji Społecznej w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Krasieńskiego 19 w ramach realizowanego przez CIS programu reintegracji zawodowej i społecznej bezrobotnych.

Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 229 osób, na rzecz których świadczone były usługi w ilości 61.076 godzin, z tego opiekunki MOPS wypracowały 45.743 godziny u 166 osób, a opiekunki CIS – 15.333 godzin u 63 osób.

Spośród osób korzystających z usług opiekuńczych w 2010 r. zmarło 29 osób, 28 osób zrezygnowało ze świadczenia usług, w tym 4 osoby zostały umieszczone w domach pomocy społecznej a 2 osoby na oddziale długoterminowej opieki.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze przysługują nieodpłatnie osobom, których dochód nie przekracza 477 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 351 zł w przypadku osoby w rodzinie a także w wymiarze 1 godziny dziennie osobom, które ukończyły 85 rok życia. Szczegółowe zasady dotyczące warunków przyznawania i odpłatności określa Uchwała Nr XV/143/07 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, szczegółowych warunków zwolnienia od odpłat oraz trybu ich pobierania (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2008 r. Nr 1, poz. 12).

W 2010 r. z bezpłatnych usług korzystało 139 osób, w tym 116 osób, które z tytułu wieku korzystały nieodpłatnie z 1 godziny usług.

Odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych ustalono na kwotę 19,21 zł.

W 2010 r. usługami opiekuńczymi objęto 59 osób, które w poprzednich latach nie korzystały z tej formy pomocy, w tym: 22 osoby samotne, 13 osób samotnie zamieszkujących ale posiadających rodzinę, 24 osoby zamieszkujące z rodziną.

Spośród ww. osób 35 osób było objętych 1 godziną usług świadczonych w dni robocze nieodpłatnie z tytułu ukończenia 85 roku życia.

3.2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. NR 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Koszty specjalistycznych usług opiekuńczych realizowane są w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Opiekunki MOPS świadczyły usługi w ilości 1.961 godzin usług na rzecz 8 osób w ich środowisku zamieszkania. Cenę 1 godziny usług ustalono na kwotę 18,52 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były także przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Stargardzie Szczecińskim w ramach zlecenia zadania przez Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński. MOPS nie wydatkował w ramach własnego budżetu kosztów na realizację tego zadania. Koszt 1 godziny usług wyniósł 7,73 zł. Usługi świadczone były dla 27 osób zamieszkujących w mieszkalnictwie wspomaganym.

3.3 Domy pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2010 r. MOPS dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej 53 osobom, które przebywały w:

- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dolicach – 18 osób, w tym 10 kobiet,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Darskowie – 3 osoby, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Wojszycach – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Modrzewcu – 1 osoba – mężczyzna,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Fabianowie – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla przewlekle somatycznie chorych w Śniatowie – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych w Nowogardzie – 5 osób, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Gościnie - 1 osoba – mężczyzna,

- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Woli Chruściańskiej – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Włociborzu – 2 mężczyźni,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Żydowie – 2 osoby – mężczyźni,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku w Krzecku – 2 osoby, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Moryniu – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych w Szczecinie – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Piotrowicach – 5 osób, w tym 2 kobiety,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Myśliborzu – 6 osób, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dębcah – 1 mężczyzna,
- Domu Pomocy dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych w Białogardzie - 1 kobieta.

W 2010 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 11 osób. Według stanu na 31 grudnia 2010 r. na umieszczenie oczekiwało 6 kolejnych osób, w tym 1 osoba z roku 2009.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt / burmistrz / prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

W 2010 r. koszt utrzymania mieszkańca był najniższy w Domu Pomocy Społecznej w Żydowie – 1.737 zł a najwyższy w Domu Pomocy Społecznej w Dolicach – 2.995,24 zł.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Mieszkaniec domu wnosi opłatę, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu.

Rodzina wnosi opłatę za pobyt mieszkańca domu, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 250% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 250% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Opłata za pobyt 53 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wnoszona była przez:

- mieszkańca domu i rodzinę w 3 przypadkach,
- mieszkańca domu i MOPS w 50 przypadkach.

MOPS dopłacał do pobytu mieszkańca średnio 1.736,13 zł miesięcznie.

3.4 Sprawienie pogrzebu.

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W 2010 r. zlecono sprawienie 11 pogrzebów MPGK w Stargardzie Szczecińskim w oparciu o podpisaną umowę. Osoby zmarłe nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową. Średni koszt pogrzebu wyniósł 1.866,96 zł.

3.5 Schronienie.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Na terenie miasta Stargard Szczeciński usługi socjalne na rzecz osób bezdomnych świadczone były przez:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie:
 - a) działalności informacyjnej dotyczącej możliwości uzyskania różnorodnych form pomocy społecznej, w tym schronienia na terenie miasta i województwa,
 - b) poradnictwa w sprawach, m. in. mieszkaniowych, leczenia, w tym odwykowego, załatwiania spraw urzędowych, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
 - c) pracy socjalnej skierowanej do osób przebywających w schroniskach, altanach ogrodowych i innych miejscach pobytu polegającej, m. in. na:
 - pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności,
 - pomocy w uzyskaniu świadczeń emerytalnych lub rentowych,
 - reprezentowaniu i pośredniczeniu w załatwianiu spraw urzędowych,
 - aktywizowaniu i wspieraniu w utrzymaniu higieny osobistej, trzeźwości, ubioru odpowiedniego do pory roku, poszukiwania lub utrzymania pracy,
 - kontaktowaniu ze specjalistami (prawnik, terapeuta, doradca zawodowy, pracownik d.s. kadr, przedstawiciel TBS) w Klubie Integracji Społecznej w celu zdobycia ogólnej wiedzy z zakresu możliwości poprawy sytuacji osób bezdomnych,
 - d) udzielania pomocy: pieniężnej - zasiłki stałe, okresowe, celowe i niepieniężnej – składki zdrowotne, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do schronisk, skierowanie do korzystania z ciepłych posiłków, udzielenie pomocy w formie ubrania.
- 2) Centrum Socjalne Caritas w Stargardzie Szczecińskim w zakresie:
 - a) wydawania posiłków,
 - b) udzielania schronienia w:
 - Ognisku św. Brata Alberta przy ul. Krasińskiego 10 – 45 miejsc,
 - Gminnym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Krasińskiego 19 – 45 miejsc,
 - ogrzewalni dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu (nie wymagających leczenia szpitalnego i nie agresywnych) przy ul. Krasińskiego 19 – 10 miejsc.

- 3) Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi przy ul. Okulickiego 3 w zakresie:
- udzielania posiłków,
 - wydawania suchego prowiantu,
 - udzielania schronienia dla mężczyzn, kobiet i dzieci – 47 miejsc.

W kartotekach Ośrodka w 2010 r. zarejestrowano 302 osoby bezdomne, z czego 195 to stargardzianie, którzy przebywali:

- w Centrum Socjalnym „Caritas” w schronisku dla bezdomnych mężczyzn w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Krasieńskiego 10 – 56 osób,
- w Centrum Socjalnym „Caritas” Gminnym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – 26 kobiet i 28 dzieci,
- w Schronisku prowadzonym przez Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Okulickiego 3 – 18 mężczyzn, 2 kobiety i 8 dzieci,
- w schroniskach na terenie Polski – 21 osób,
- w altankach na działkach ogrodowych, komórkach, zsypach śmietnikowych i na dworcu PKP – 36 osób, z czego 17 osób nie było objętych pomocą społeczną z uwagi na posiadanie dochodu lub deklarowaną niechęć do korzystania z pomocy.

Ponadto na terenie miasta przebywało 107 osób bezdomnych spoza Stargardu, z czego:

- w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Krasieńskiego 10 – 15 osób,
- w Gminnym Ośrodku Wsparcia przy ul. Krasieńskiego 19 – 5 kobiet i 8 dzieci,
- w Schronisku przy ul. Okulickiego 3 – 58 osób, w tym: 33 mężczyzn, 12 kobiet i 13 dzieci,
- w altankach na działkach ogrodowych – 12 osób.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej współpracę z bezdomnymi prowadzi dwóch pracowników socjalnych z Zespołu ds. Pomocy Doraźnej i Osób Bezdomnych.

W 2010 r. pracownice ww. Zespołu przeprowadziły ogółem 713 wywiadów, w tym:

- w sprawie udzielenia pomocy – 494,
- na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej – 192,
- inne wywiady dot. osób bezdomnych – 27.

Ponadto zostały sporządzone 164 postanowienia o przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością miejscową.

W 2010 r. 178 osób bezdomnych, będących mieszkańcami Stargardu było objętych świadczeniami pomocy społecznej, w tym 21 przebywało w miejscowościach poza Stargardem (decyzję w sprawie pomocy społecznej dla tych osób wydawał tut. MOPS).

Z analizy sytuacji życiowej 178 osób bezdomnych, dla których ostatnim miejscem zameldowania był Stargard Szczeciński wynika, że:

- 54 osoby przebywały w GOW (w tym kobiety i dzieci),
- 32 osoby niepełnosprawne pobierały zasiłki stałe,
- 20 osób objęto ubezpieczeniem zdrowotnym na okres 90 dni,
- 8 osób w wieku produkcyjnym przebywało w schroniskach ponad 2 lata,
- 43 osoby przebywały w schroniskach niesystematycznie, najczęściej w okresie jesienno-zimowym.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni zawarli 58 kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi, w wyniku których:

- 13 osób uczestniczyło w różnych formach aktywizacji zawodowej, tj. CIS, KIS, prace społecznie użyteczne,
- 15 osób podjęło terapię odwykową,
- 4 rodziny (przebywające w GOW) usamodzielniały się uzyskując lokale socjalne,
- 9 osób podjęło zatrudnienie,
- 17 zerwało kontrakt socjalny.

3.6 Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany był w latach 2006 – 2010 w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2258).

Celem Programu, było wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym.

Ogólny koszt realizacji ww. Programu w 2010 r. wyniósł 1.774.954,29 zł, w tym dotacja 1.050.000 zł.

Z pomocy w ramach Programu korzystało 4.038 osób, w tym:

- dzieci do 7 roku życia – 634 (z posiłku - 53),
- uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych – 888 (w tym z posiłku - 712),
- pozostałe osoby – 2.786 (z posiłku – 119).

Osoby nie otrzymujące posiłku w naturze, otrzymywały pomoc pieniężną na zakup żywności lub posiłku we własnym zakresie.

W 14 szkołach podstawowych i gimnazjalnych dożywianych było 712 uczniów, którym wydano 90.897 pełnych obiadów. Średni koszt posiłku wyniósł 6,02 zł.

3.7 Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób.

Program realizowany był w oparciu o uchwałę Nr XXVIII/307/09 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia Programu osłonowego z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób. Na poszczególne szczepienia profilaktyczne zakwalifikowano 15 osób, w tym:

- szczepienia przeciw grypie – 2 osoby; koszt – 114,15 zł,
- szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B – 10 osób; koszt – 898 zł,
- szczepienia przeciw rakowi szyjki macicy – 3 osoby; koszt – 3.978 zł.

Łącznie za szczepienia zapłacono 8.464 zł. (faktury za 2009 i 2010 r.) Na realizację szczepień przyznano decyzjami łącznie 4.990 zł. Szczepienia częściowo zrealizowane w 2010 r. będą kontynuowane w 2011 r., np. w przypadku szczepionki na raka szyjki macicy wymagane jest przyjęcie 3 szczepionek. Pomimo przyznania pomocy 2 osoby zrezygnowały ze szczepienia przeciwko rakowi szyjki macicy (kwota 1980 zł) i 1 osoba zrezygnowała ze szczepienia na wirusowe zapalenie wątroby (kwota 90 zł).

3.8 Zasiłki stałe.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 477,00 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 351,00 zł
- kwota zasiłku nie może być wyższa niż 444,00 zł miesięcznie .

W 2010 r. z zasiłków stałych korzystało ogółem 598 osób na łączną kwotę 1.924.970 zł, w tym 478 osób samotnych otrzymało zasiłki stałe na łączną kwotę 1.726.392 zł. Średnia kwota zasiłku wyniosła 357,72 zł miesięcznie. Natomiast 120 osób pozostających w rodzinie otrzymało 198.578 zł. Średnia kwota zasiłku wyniosła 175,57 zł miesięcznie.

Zasiłki stałe stanowią największą pozycję w wydatkach na zasiłki z pomocy społecznej. Na wypłatę zasiłków stałych MOPS otrzymuje dotację z budżetu państwa.

3.9 Zasiłki okresowe.

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (477 zł),
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (351 zł x liczba członków rodziny).

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418,00 zł,
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Dotyczy to sytuacji, gdy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W 2010 r. nastąpił w stosunku do 2009 r. wzrost liczby osób / rodzin korzystających z tej formy pomocy o 163, w szczególności z powodu bezrobocia o 139 i niepełnosprawności o 25 osób.

3.10 Zasiłki celowe.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie / rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie / rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny. Wydatki na wypłatę zasiłków celowych zmniejszyły się w stosunku do 2009 r. o 122.075,42 zł., w tym na zasiłki celowe wydatkowano środki finansowe, które zostały przeznaczone i nie wykorzystane na szczepienia profilaktyczne.

4. Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.

4.1 Klub Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej „Już Pracuję” działa w MOPS od stycznia 2005 r. w oparciu o ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

Celem istnienia KIS jest reintegracja zawodowa i społeczna, w szczególności osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie, tj. : bezrobotnych, uzależnionych od alkoholu, bezdomnych, zwolnionych z zakładów karnych, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych.

Zadaniem Klubu Integracji Społecznej, jest :

- pobudzanie aktywności społecznej jednostek i grup zagrożonych pozostawaniem na marginesie życia społecznego,
- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczonych społecznie poprzez wprowadzenie działań mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie u tych osób zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku pracy, umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu,
- pośrednictwo w przekazywaniu informacji o ofertach pracy.
- prowadzenie pośrednictwa prawnego, ekonomicznego i psychologicznego,
- prowadzenie działalności samopomocowej.

Klub Integracji Społecznej w 2010 r. zrealizował projekty:

1. **„Mama i Ja razem przez świat”** - kierowany do matek z dziećmi w wieku od 3 do 6 roku życia.

Program miał na celu reintegrację społeczną kobiet zagrożonych wykluczeniem społecznym, podniesienie świadomości w zakresie wychowania i edukacji dzieci wśród uczestniczek projektu oraz zmiany w samoocenie i motywacji. Zajęcia prowadzone dla dzieci były podbudową edukacji wczesnoszkolnej. Celem zajęć było wyrównanie szans edukacyjnych dzieci z rodzin ubogich, nabycie umiejętności współpracy w grupie, radzenia sobie ze stresem, podniesienie samooceny, nauka aktywnego spędzania czasu wolnego.

Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu w świetlicy MOPS ponadto organizowane były wyjścia do Centrum Zabaw.

W programie uczestniczyło 10 kobiet korzystających ze wsparcia Miejskiego ośrodka Pomocy Społecznej oraz 11 dzieci. Termin realizacji projektu: styczeń – marzec 2010 r.

2. „Pomóżmy sobie”

Cykl zajęć kierowany do osób bezdomnych. Program realizowany był w miesiącach od marca do końca maja 2010 roku, zajęcia odbywały się w każdą środę w świetlicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na zajęcia zapraszani byli specjaliści, m. in. terapeuta, doradca zawodowy, specjalista BHP, prawnik, policjant, przedstawiciel STBS. Programowi przyświecały następujące cele: osłonowy – zapobieganie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych, profilaktyczny – zapobieganie utrwalania i poszerzania się zjawiska bezdomności oraz aktywizacyjny – zmierzający do wyprowadzenia z bezdomności osób rokujących perspektywy przezwyciężenia tej sytuacji. W programie uczestniczyły 24 osoby.

3. „Lepsze jutro”

Program kierowany do osób bezrobotnych z terenu Starego Miasta i Śródmieścia. Czas trwania wrzesień – listopad 2010 roku. Liczba uczestników – 30 osób (3 grupy po 10 osób). Program miał na celu głównie reintegrację zawodową osób bezrobotnych. Odbywały się zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, ponadto spotkania wspierające z terapeutą oraz psychologiem.

4. „Przyjazne wakacje”

Program skierowany do dzieci w wieku 8 – 13 lat z rodzin najuboższych. Czas trwania – sierpień 2010 rok.

W programie uczestniczyło 12 dzieci. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. W ramach programu najmłodszy uczestniczyli w zajęciach plastycznych, muzycznych realizowanych w świetlicy MOPS. Odbyło się również wyjście do kina na projekcję filmu dla dzieci pt. „ Jak ukraść księżyc” oraz wyjście do kawiarni.

Ponadto w ramach pracy w Klubie zorganizowane zostały:

1. Wycieczka do Parku Dinozaurów w Nowinach Wielkich z okazji Dnia Dziecka.

W wycieczce uczestniczyło 30 dzieci z rodzin najuboższych objętych wsparciem MOPS.

2. Zabawa Mikołajkowa – grudzień 2010 r.

W zabawie Mikołajkowej uczestniczyło 30 dzieci z rodzin najuboższych. Zabawę zorganizowano dzięki pomocy wielu sponsorów oraz wsparciu organizacyjnym pracowników MDK.

3. Z okazji Dnia Seniora

Zorganizowano wyjazd do Teatru Polskiego w Szczecinie dla grupy 9 osób starszych, które brały udział w zajęciach KIS w 2009 r.

W KIS zatrudniony jest pracownik socjalny w wymiarze 1 etatu, który we współpracy z pozostałymi pracownikami Ośrodka, w szczególności pracownikami socjalnymi realizuje

zaplanowane programy oraz koordynuje wykonywanie prac społecznie użytecznych. Na działalność KIS w 2010 r. wydatkowano 2.584,17 zł.

4.2 Prace społecznie użyteczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim w 2010 r. był organizatorem prac społecznie użytecznych na terenie Miasta Stargard Szczeciński.

Prace społecznie użyteczne organizowane były na zasadach określonych w :

- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- porozumieniu Nr 6/2010 w sprawie sposobu organizowania i finansowania prac społecznie użytecznych z dnia 17 lutego 2010 r. pomiędzy Powiatem Stargardzkim – Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie Szczecińskim a Gminą-Miastem Stargard Szczeciński.

W 2010 r. do prac społecznie użytecznych zostało wytypowanych 267 osób, w tym: 89 osób zrezygnowało z wykonywania prac społecznie użytecznych bez uzasadnienia przyczyny, 22 osoby podjęły zatrudnienie, 4 osoby Powiatowy Urząd Pracy skierował na staż, 1 osoba zmarła, 1 osoba została osadzona w areszcie, 2 osoby przerwały pracę z uwagi na otrzymanie zasiłku stałego, 1 osoba zrezygnowała z powodu konieczności zapewnienia opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, 6 osób nie podjęło pracy ze względu na zły stan zdrowia.

Prace społecznie użyteczne organizowane były w okresie od marca do grudnia 2010 r. Średnio liczba wykonujących prace społecznie użyteczne wynosiła 137 osób miesięcznie. Do prac społecznie użytecznych wytypowane były osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie Szczecińskim (bez prawa do zasiłku), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Każda z osób wykonujących prace społecznie użyteczne objęta była ubezpieczeniem zdrowotnym, wypadkowym oraz od odpowiedzialności cywilnej.

Osoby wyznaczone przez MOPS kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy do 29 Podmiotów, na rzecz których wykonywały prace, tj.:

- 1) Gmina-Miasto Stargard Szczeciński - 40 osób, prace porządkowe, konserwatorskie, ogrodnicze,
- 2) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - 10 osób, prace porządkowe, usługi opiekuńcze,
- 3) Stargardzkiego Centrum Kultury – 4 osoby - prace porządkowe,
- 4) Zespołu Szkół Ogólnokształcących – 7 osób - prace porządkowe i konserwatorskie,
- 5) Przedszkola Miejskiego Nr 1 – 4 osoby, pomoc nauczyciela osoby, prace porządkowe
- 6) Przedszkola Miejskiego Nr 2 – 6 osób, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 7) Przedszkola Miejskiego Nr 3 – 2 osoby, prace porządkowe,
- 8) Przedszkola Miejskiego Nr 4 – 2 osoby, prace porządkowe,
- 9) Przedszkola Miejskiego Nr 5 – 4 osoby, prace porządkowe,
- 10) Przedszkola Miejskiego Nr 6 – 2 osoby, prace porządkowe,
- 11) Szkoły Podstawowej Nr 1- 3 osoby, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 12) Szkoły Podstawowej Nr 4- 6 osób, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 13) Szkoły Podstawowej Nr 5 – 1 osoba, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 14) Szkoły Podstawowej Nr 6 – 3 osoby, prace porządkowo- konserwatorskie,
- 15) Szkoły Podstawowej Nr 7 - 4 osoby, prace porządkowo- konserwatorskie,
- 16) Szkoły Podstawowej Nr 8 – 10 osób, prace porządkowo- konserwatorskie,

- 17) Gimnazjum Nr 1 – 4 osoby, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 18) Gimnazjum Nr 2 – 2 osoby, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 19) Gimnazjum Nr 3 – 3 osoby, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 20) Gimnazjum Nr 4 – 4 osoby, prace porządkowe,
- 21) Domu Dziecka Nr 1 – 1 osoba, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 22) Centrum Socjalnego Caritas – 6 osób prace porządkowe, porządkowo – konserwatorskie, pomoc w kuchni,
- 23) Liceum Ogólnokształcące Nr 2 – 1 osoba, prace konserwatorskie,
- 24) Centrum Kształcenia Praktycznego – 1 osoba, prace porządkowo – konserwatorskie, prace remontowo budowlane,
- 25) Bursy Szkolnej – 2 osoby, prace porządkowe,
- 26) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Środowiskowy Dom Samopomocy – 2 osoby, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 27) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Warsztat Terapii Zajęciowej – 1 osoba, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 28) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Mieszkalnictwo Wspomagane – 1 osoba, prace porządkowe,
- 29) Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej – 8 osób, prace porządkowo – konserwatorskie, pomoc kuchenna, prace remontowo-budowlane.

Osoby skierowane do prac społecznie użytecznych wykonywały pracę w wymiarze nieprzekraczającym 10 godzin tygodniowo. Wynagrodzenie za prace społecznie użyteczne wynosiło 6,80 zł za godzinę i wypłacane było przez MOPS wszystkim osobom wykonującym prace na terenie miasta.

Na prace społecznie użyteczne wydatkowano 339.451,50 zł, z czego 21.732,80 zł to zapłata za pracę świadczoną w grudniu 2009 r.

Pomimo, że realizowane działania w trybie prac społecznie użytecznych nie dają wysokiej efektywności w postaci podjęcia stałego zatrudnienia po zakończeniu działania, to ze społecznego punktu widzenia dają niewymierne korzyści, m. in. przerywają bezczynność zawodową i mobilizują do kształtowania pożądanego stosunku do pracy.

4.3 Centrum Integracji Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Centrum Integracji Społecznej przy ul. Krasieńskiego w Stargardzie Szczecińskim w zakresie kierowania osób do zajęć w CIS wydając w tej sprawie decyzje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

W zajęciach Centrum mogą brać udział osoby zagrożone wykluczeniem lub wykluczone społecznie, które własnym staraniem wykorzystując posiadane możliwości i zasoby, nie są w stanie prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie. Wskazane jest, by do Centrum trafiały osoby, które uczestniczyły w zajęciach Klubu Integracji Społecznej, o którym mowa powyżej. Działalność CIS uregulowana jest w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

W 2010 r. do programu reintegracji zawodowej i społecznej realizowanego przez CIS skierowano 65 osób. CIS utworzył 4 grupy warsztatowe:

- gastronomiczną,
- rękodzieła,
- opiekunek zależnych,
- grupę porządkową.

Osoby uczestniczące w szkoleniu w okresie próbnym, trwającym 1 miesiąc otrzymały 50 % zasiłku dla bezrobotnych, a następnie przez okres 11 miesięcy, uczestnicząc w szkoleniach

i zatrudnieniu socjalnym otrzymywały świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

4.4 Projekt systemowy „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”.

W oparciu o pełnomocnictwo udzielone przez Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 28 lutego 2008 r., a następnie z dnia 5 stycznia 2009 r. w zakresie realizacji Partnerskiego Projektu systemowego w ramach Priorytetu VII Programu operacyjnego Kapitał Ludzki, MOPS rozpoczął w 2008 r. realizację partnerskiego Projektu „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”.

W roku 2010 celem projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W projekcie udział wzięło 38 osób (16 mężczyzn i 22 kobiety), z czego:

- 34 osoby ukończyły planowo realizację projektu,
- 2 osoby w czasie trwania projektu podjęły zatrudnienie,
- 1 osoba zrezygnowała ze względu na pogarszający się stan zdrowia,
- 1 osoba skierowana została przez PUP na staż.

Projekt był realizowany w okresie od 12 kwietnia 2010r. do 30 listopada 2010r. Na potrzeby uczestników projektu przeprowadzono treningi psychologiczne oraz doradztwo zawodowe i prawne, podstawowy kurs językowy (niemiecki i angielski). Udział w projekcie umożliwił uczestnikom zdobycie nowej wiedzy i umiejętności praktycznych poprzez szkolenie komputerowe i kurs na prawo jazdy kat. B oraz szkolenie zawodowe w zakresie: Eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych, Kierowca wózka jezdniowego z obsługą kas fiskalnych, Projektowanie i tworzenie biżuterii, Wizaż i stylizacja.

Zajęcia grupowe z psychologiem, doradcą zawodowym i prawnikiem zakończyło 38 osób (40 godzin) oraz po 1 godz. na osobę indywidualnych konsultacji z psychologiem i doradcą zawodowym. Szkolenia o kierunku: Eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych (40 godzin) ukończyła 1 osoba, na kierowcę wózka jezdniowego z obsługą kas fiskalnych (120 godzin) ukończyło 15 osób, w zakresie Projektowania i tworzenia biżuterii (60 godzin) ukończyły 22 osoby, Wizaż i stylizacja – szkolenie teoretyczne (10 godzin) ukończyło 35 osób, usługom kosmetycznym poddało się 35 osób, usługom fryzjerskim poddało się 15 mężczyzn oraz 20 kobiet. Ponadto kurs komputerowy (60 godzin) ukończyło 35 osób, podstawowe szkolenie językowe (60 godzin) – 38 osób. Do kursu na prawo jazdy kat. B zakwalifikowano 35 osób, jednak 1 osoba zaliczyła tylko teorię i nie została dopuszczona do jazdy ze względów zdrowotnych, natomiast 4 osoby otrzymały wynik negatywny z egzaminu teoretycznego i nie zostały dopuszczone do jazdy. Ostatecznie kurs ukończyło 30 osób (17K i 13M), z czego 2 kobiety zdały Egzamin Państwowy i otrzymały prawo jazdy kat. B.

Na realizację projektu w 2010 r. wydatkowano: 309.282,12 zł, z tego:

- na zasiłki celowe dla uczestników - 38.142,00 zł,
- wynagrodzenia dla personelu zaangażowanego w realizację projektu - 139.964,65 zł,
- szkolenia zawodowe – 39.844,43 zł,
- szkolenie komputerowe – 11.865,00 zł,
- szkolenia językowe – 11.880,00 zł,
- prawo jazdy kat. B + badania lekarskie – 46.701,00 zł,
- wyposażenie i materiały biurowe – 17.140,04 zł,
- promocja projektu – 3.745,00 zł.

Środki na realizację projektu pochodziły z:

- funduszu Unii Europejskiej – 256.077,45 zł,
- wkładu Państwa – 15.062,67 zł,
- środków własnych gminy – 38.142,00 zł.

4.5 Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.

Celem Programu jest utrzymanie osób i rodzin w środowisku zamieszkania oraz zapobieganie eksmisjom i bezdomności.

Realizatorami Programu są:

- 1) Prezydent Miasta Stargardu Szczecińskiego,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim,
- 3) Stargardzkie TBS Sp. z o.o. w zakresie określonym w umowach z Miastem o zarządzanie i na administrowanie mieszkaniowym zasobem Miasta.

W 2010 r. Program realizowało 218 rodzin, w tym 99 rodzin, które przystąpiły do Programu w 2010 r. Kontrakt socjalny zrealizowało 36 rodzin, uzyskując prawo do pomocy oddłużeniowej. Z uczestnictwa w Programie zostało wykluczonych 55 osób (w tym 1 zgon), z uwagi na nie realizowanie kontraktu socjalnego.

Uczestnictwo w Programie kontuuje 120 rodzin, które zobowiązane są do realizacji kontraktów socjalnych w 2011 r.

Wśród osób zakwalifikowanych do Programu 72 rodziny korzystały z różnych form wsparcia w ramach pomocy społecznej, a 58 rodzin z dodatków mieszkaniowych.

4.6 Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Wydawanie decyzji odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) oraz w oparciu o zarządzenie Nr 465 / 2007 Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 31 października 2007 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora i Zastępcy Dyrektora MOPS w Stargardzie Szczecińskim do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawach potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2010 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 347 decyzji administracyjnych.

4.7 Działania na rzecz rodziny i dziecka – wsparcie niepieniężne.

Pracownicy socjalni w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi i osobami fizycznymi pozyskali, zorganizowali lub wytypowali rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej do uzyskania wsparcia niepieniężnego, m.in.:

- wytypowali 57 dzieci z najuboższych rodzin do paczek świątecznych; paczki zostały przekazane przez Stowarzyszenie „Misja Dobra Nowina” w ramach akcji „Gwiazdkowa Niespodzianka”,
- pomiędzy MOPS a Chrześcijańską Służbą Charytatywną, Filia w Stargardzie Szczecińskim ul. Brzozowa 2 zostało zawarte porozumienie dot. udzielania pomocy w naturze, tj. w formie żywności i odzieży; z tej formy pomocy skorzystało 380 najuboższych rodzin,
- wytypowali 90 rodzin, które otrzymały paczki Polskiego Czerwonego Krzyża z okazji Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia,
- wytypowali 42 rodziny wielodzietne, które otrzymały paczki od Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
- pozyskali od „Firmy Handlowej Marek” ze Stargardu Szczecińskiego nieodpłatnie 250 par obuwia,
- wytypowali 73 rodziny, które w Stowarzyszeniu Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek otrzymały żywność w naturze,
- wytypowali 300 osób, które w Polskim Komitecie Pomocy Społecznej otrzymały żywność, odzież, pościel,
- pozyskali od osób prywatnych sprzęt domowy, który został przekazany 19 rodzinom,
- pozyskali w miesiącu listopadzie od osób prywatnych artykuły żywnościowe, z których zostało zrobionych 15 paczek,
- w miesiącu czerwcu z okazji Dnia Dziecka została zorganizowana wycieczka do Parku Dinozaurów w Nowinach Wielkich dla 30 dzieci z najuboższych rodzin,
- w okresie wakacji 12 dzieci uczestniczyło w Programie „Przyjazne wakacje”; w ramach programu dzieci uczestniczyły w zajęciach plastycznych, muzycznych, miały zorganizowane wyjście do kina; program realizowali pracownicy socjalni,
- wraz z Młodzieżowym Domem Kultury została zorganizowana zabawa Mikołajkowa oraz prezenty dla grupy 30 dzieci.

Pracownicy socjalni w 2010 r. uczestniczyli również w cyklicznych spotkaniach Szkolnych Grup Konsultacyjnych w ramach programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, na których omawiane były sprawy rodzin dysfunkcyjnych i opracowywane plany działania przy współdziałaniu pedagogów, koordynatorów programu, funkcjonariuszy Straży Miejskiej i Policji oraz kuratorów sądowych.

4.8 Przemoc w rodzinie.

W 2010 r. na wniosek pracowników socjalnych 10 dzieci z zagrożonych przemocą środowisk zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczych.

W związku z tym, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wykazuje wiele rodzin, jak również zwiększa się przemoc w rodzinach, od października 2010 r. został zatrudniony w wymiarze całego etatu aspirant pracy socjalnej, który wykonuje obowiązki asystenta rodziny współpracując z 18 rodzinami dysfunkcyjnymi zagrożonymi umieszczeniem dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Współpraca pracownika socjalnego, terapeuty, asystenta rodziny, kuratora i doraźnej pomocy przedstawicieli innych instytucji ma na celu przywrócenie utraconych funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny.

W sprawach dotyczących przemocy w rodzinie pracownicy socjalni przeprowadzili 64 interwencje domowe, współpracując z funkcjonariuszami policji, kuratorami sądowymi i pedagogami szkolnymi. Wypełnili 79 formularzy „Pomoc Społeczna – Niebieska Karta” i przekazali do Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie Szczecińskim. Ponadto do Gminnego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Krasieńskiego 19 w Stargardzie Szczecińskim skierowali 29 kobiet i 33 dzieci a także w 15 przypadkach skierowali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie Szczecińskim o zastosowanie leczenia odwykowego wobec sprawców przemocy. Z pomocy finansowej i w naturze korzystało 30 rodzin dotkniętych przemocą i uzależnieniem.

4.9 Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych.

Zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. zawartym pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin w roku 2010 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy:

- 49 osobom po opuszczeniu zakładu karnego, w tym 6 osób opuściło zakład karny w 2009 r.,
- 1 rodzinie na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym.

W celu poprawy sytuacji materialnej osadzonych i ich rodzin przyznano 43 osobom świadczenia, w tym:

- zasiłki stałe - 4,
- zasiłki okresowe - 37,
- zasiłki celowe - 34,
- potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych - 3,
- skierowanie do schroniska dla osób bezdomnych - 3.

Pracownicy socjalni podpisali 28 kontraktów socjalnych, które szczegółowo określały kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji życiowej osób i rodzin. Uzgodnienia dotyczyły, m.in.: obowiązku uzyskania dowodu osobistego, złożenia niezbędnych dokumentów w celu uzyskania lokalu mieszkalnego z STBS-u, poszukiwania pracy i w razie jej otrzymania – utrzymania zatrudnienia, podjęcia terapii odwykowej, uczestnictwa w programie CIS, podjęcia prac społecznie-użytecznych. Celem zawierania kontraktów była szeroko rozumiana reintegracja zawodowa i społeczna. Osobom, które opuszczały zakład karny i z powodu złego stanu zdrowia nie mogły być reintegrowane zawodowo udzielano pomocy w zakresie kompletowania dokumentów i ustalania stopnia niepełnosprawności.

Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 28 osobami zwolnionymi z zakładu karnego oraz 8 rodzinami osób zwalnianych z zakładów karnych.

Spośród 43 osób, które opuściły w 2010 r. zakłady karne – 37 osób powróciło do własnych rodzin, posiadających lokale mieszkalne.

Natomiast 3 osoby, przed osadzeniem przebywające w schroniskach i na działkach, po opuszczeniu zakładu karnego powróciły do miejsc pobytu przed osadzeniem.

Pracownicy socjalni na prośbę kierownictwa Zakładu Karnego w Stargardzie Szczecińskim spotkali się 3-krotnie w 2010 r. z grupami osób odbywających karę pozbawienia wolności

i przekazywali informacje z zakresu spraw społecznych, mogące być przydatne w usamodzielnieniu się po opuszczeniu zakładu karnego.

4.10 Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

W 2010 r. w MOPS zatrudnionych było 2 terapeutów na cały etat, 1 terapeuta na $\frac{3}{4}$ etatu i 1 terapeuta na $\frac{1}{4}$ etatu, 2 psychologów na umowę zlecenie oraz od grudnia 1 osoba na umowę zlecenie – psycholog.

Poradnictwo realizowane było przez zatrudnionych terapeutów w 112 rodzinach poprzez:

- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży – 68,
- prowadzenie terapii dorosłych – 44,
- prowadzenie spotkań w Szkole Rodziców – 13, liczba uczestników – 9 osób, uczestnictwo kontynuują 4 osoby,
- uczestnictwo w Szkolnych Grupach Konsultacyjnych – 27 spotkań.

Główne powody zgłoszenia do Zespołu Terapeutów:

- nieprawidłowe funkcjonowanie rodzin, bądź członków rodzin spowodowane nadużywaniem alkoholu,
- zachowania agresywne i buntownicze, zwłaszcza dzieci i młodzieży,
- zaburzone relacje w rodzinach,
- zaburzenia emocjonalne,
- nadużywanie alkoholu i środków odurzających.

Efekty pracy terapeutycznej:

- poprawa relacji z rodziną - 23 osoby,
- nabycie umiejętności pełnienia ról - 30 osób,
- zwiększenie samoświadomości - 16 osób,
- zmniejszenie zachowań agresywnych - 16 osób,
- nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością - 10 osób,
- podjęcie terapii odwykowej - 7 osób,
- wzrost zachowań autokorekcyjnych - 7osób,
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka - 2 osoby,
- zmotywowanie rodzica do podjęcia leczenia psychiatrycznego u dziecka lub rodzica - 19 osób,
- poprawa wyników w nauce - 8 osób,
- podejmowanie samodzielnych inicjatyw - 2 osoby.

Poradnictwo prawne realizowane było poprzez:

- udzielanie konsultacji i porad - 869,
- pomoc w sporządzaniu wniosków i pism procesowych - 203,
- pomoc w kontaktach z organami ścigania - 7,
- reprezentowanie w sądzie - 7.

Ponadto terapeuci i konsultant-prawnik brali udział w spotkaniach organizowanych w ramach realizowanych programów w Klubie Integracji Społecznej oraz na bieżąco współpracowali w ramach konsultacji z pracownikami socjalnymi.

4.11 Wywiady środowiskowe.

Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzają pracownicy socjalni w celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się i korzystających z pomocy społecznej, w tym również na potrzeby dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych oraz jednostek organizacyjnych z terenu innej gminy.

Wywiady środowiskowe mogą być przeprowadzane także w sytuacji, gdy inne przepisy tak stanowią.

W 2010 r. pracownicy socjalni przeprowadzili ogółem 8.504 wywiady (w 2009 – 8.317 wywiadów), w tym:

1) w sprawie udzielenia pomocy społecznej	-	7.014
2) w sprawie dodatków mieszkaniowych	-	286
3) w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej	-	88
4) w sprawie umorzenia świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	-	81
5) w sprawie oddłużenia czynszowego	-	241
6) w sprawie pomocy dla kombatantów	-	26
7) na potrzeby powiatowych centrów pomocy rodzinie	-	22
8) na potrzeby placówek opiekuńczo-wychowawczych	-	17
9) w sprawie potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego	-	120
10) na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej	-	265
11) na potrzeby innych instytucji	-	59
12) na potrzeby tut. Ośrodka (wywiady alimentacyjne)	-	285

oraz sporządzili ogółem 2.769 pism (w 2009 r. – 2.535 pisma) do instytucji, organizacji, zakładów, umów, protokołów do STBS, jak również odpowiadali na zadawane pytania drogą mailową – 19 odpowiedzi.

4.12 Kontrakty socjalne.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zawiera kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną.

Pracownicy socjalni w 2010 r. sporządzili 1730 kontraktów socjalnych, w tym dotyczących w szczególności:

1) bezrobocia	-	1303
2) bezdomności	-	58
3) uzależnienia	-	97
4) przemocy	-	6
5) oddłużenia czynszowego	-	99
6) projektów	-	38
7) innych problemów	-	129

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują diagnozy sytuacji osób/rodzin, planując pomoc finansową i pracę socjalną.

Praca socjalna rozumiana jest jako systemowe podejście do rodziny, co powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska.

Pracownicy socjalni w 2010 r. objęli pracą socjalną ogółem 1803 rodziny, proponując różnego rodzaju pomoc finansową, usługi i poradnictwo, w zależności od problemów występujących w rodzinach.

III. Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizacji.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi obsługę techniczną Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na działalność Komisji w 2010 r. wydatkowana została kwota 125.704,56 zł, tj. 86,69 % planu.

Sfinansowano następujące zadania:

- wypłaty wynagrodzenia sekretarzowi Komisji wraz z pochodnymi - 42.618,92 zł,
- zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych - 1.826,19 zł,
- usługi telefoniczne, bankowe, korespondencyjne, itp. - 2.590,30 zł,
- wynagrodzenie biegłych psychiatrów i psychologów - 12.160,00 zł,
- zaliczki sądowe na biegłych - 12.511,00 zł,
- koszty postępowania sądowego - 2.080,00 zł,
- wynagrodzenie dla członków Komisji - 50.902,05 zł,
- podróże służbowe i szkolenia - 1.016,10 zł.

V. Dodatki mieszkaniowe.

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z późniejszymi zmianami). Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. Od 2010 roku osoby które utraciły tytuł prawny do lokalu lecz uczestniczą w programie oddłużeniowym podpisując kontrakt socjalny

lub ugodę z Zarządcą również mogą korzystać z dodatku mieszkaniowego gdy dotrzymują zobowiązań zawartych w kontrakcie.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (do 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% w gospodarstwie wieloosobowym; najniższa emerytura obowiązująca od marca 2010 r. to kwota 706,29 zł), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal.

Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jak i w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza normatywną powierzchnię lokalu o 30 %. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego. Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

W 2010 roku przyjęto 3679 wniosków (2009 r. -3576) od 2528 rodzin (2009 r. -3576).

Tabela nr 9. Struktura wydatków.

Wyszczególnienie	2010			2009		
	Liczba Dodatków (szt.)	Kwota (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)	Liczba Dodatków (szt.)	Kwota (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)
Lokale:	20.225	4.574.804	226,20	19.157	3.914.325,13	204,33
1) komunalne	6.751	1.632.024,54	214,29	7.809	1.865.075,18	238,84
a) podnajem kat. „E”, „Ea”	1.373	479.549,22	349,27	540	154.136,58	285,44
2) spółdzielcze	5.736	960.375,24	167,43	5.854	941.358,67	160,81
3) wspólnot mieszkaniowych	3.712	652.559,20	175,80	3.337	545.536,88	163,48
4) prywatne	26	9.627,05	370,27	9	2.897,52	321,95
5) TBS	788	259.571,65	329,41	791	219.756,50	277,82
6) innym	1.839	581.097,76	315,99	817	185.563,80	227,13

Jak wynika z powyższej tabeli zmniejszyła się w stosunku do 2009 r. liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych o 1.068, przy czym kwota wypłat wzrosła o ok. 660.479,53 zł. W przypadku mieszkań komunalnych, prywatnych i innych zwiększyła się zarówno liczba wypłaconych dodatków, jak i kwoty przyznanych świadczeń.

Należy zauważyć, że wydatki na lokal ponoszone przez wnioskodawców, u których brak jest liczników na zimną lub ciepłą wodę w znacznym stopniu zwiększają wysokość dodatków mieszkaniowych, ponieważ zarządcy naliczają zużytą wodę ryczałtowo, przez co wydatki na lokal znacząco rosną. Wzrost też wystąpił w ilości wypłaconych dodatków, jak i kwoty świadczeń w odniesieniu do mieszkań komunalnych – podnajmowanych „E” i „Ea”, mimo, że ilość wypłaconych dodatków i kwoty świadczeń ogółem w lokalach komunalnych zmalały.

Niewątpliwym wpływem na to miały niskie dochody najemców lokali komunalnych jak i informowanie mieszkańców tych lokali przez administratora o możliwości ubiegania się o dodatek mieszkaniowy oraz wynajem przez miasto od TBS lokali mieszkalnych, które były podnajmowane przez lokatorów jako lokale komunalne.

Z przedstawionych danych wynika, że o średniej wysokości wypłaconych dodatków decydowały dochody najemców i wysokość opłat ponoszonych na utrzymanie lokalu.

Średnia kwota dodatku mieszkaniowego wyniosła 226,20 zł (w 2009 r. 204,33 zł).

Ogółem wydano 3678 decyzji administracyjnych, w tym:

- pozytywnych - 3 540,
- odmownych - 119,
- umarzających postępowanie - 19.

Ponadto 26 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na braki w dokumentach przedstawionych przez wnioskodawców, co nie pozwoliło rozpatrzyć wniosków i wydać ostatecznych decyzji. Dokonano 43 wezwań wnioskodawców celem uzupełnienia braków w dokumentach oraz wydano 316 zaświadczeń dotyczących wypłat dodatków mieszkaniowych.

W trakcie weryfikacji rozpatrywano 574 pisma dotyczące wnioskodawców w sprawie weryfikacji przyznanego dodatku mieszkaniowego, na które wydano 1 327 decyzji administracyjnych.

Dodatki mieszkaniowe przekazywane są na konta 74 administratorów mieszkań. Ryczałty mieszkaniowe wypłacane są w kasie MOPS. W 2010 r. około 85 % ogółem wypłacanych ryczałtów, na wniosek wnioskodawców zostało przekazanych na konta zarządców lokali.

Pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 313 wywiadów środowiskowych u wnioskodawców ubiegających się o dodatek mieszkaniowy.

Wypłata dodatków i ryczałtów w 2010 r. przebiegała zgodnie z harmonogramem.

VI. Świadczenia rodzinne i alimentacyjne.

1. Świadczenia rodzinne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 139, z 2006 r. poz. 992 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504,00 zł lub 583,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują , gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

. Tabela nr 10. Kwoty świadczeń rodzinnych.

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania	Wyszczególnienie	Kwota
od 1 listopada 2009 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	68 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	91 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	98 zł

W 2010 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało 4675 rodzin (2009 r. – 4909 rodzin), w tym:

1. Rodziny pobierające zasiłek rodzinny - 2 116 w tym:
 - na jedno dziecko - 972,
 - na dwoje dzieci - 796,
 - na troje dzieci - 241,
 - na czworo i więcej - 10.

Tabela nr 11. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	170 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci
	lub 250 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł	na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	80 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90 zł lub 50 zł	miesięcznie, pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
zasiłek pielęgnacyjny	153 zł miesięcznie	
świadczenie pielęgnacyjne	520 zł miesięcznie	
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 000 zł jednorazowo	

Zasilek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasilek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasilek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasilek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

W roku 2010 średniomiesięcznie wypłacano 2975 zasiłków pielęgnacyjnych osobom uprawnionym.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z podjęcia pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo, gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki nad chorym. Taki zapis ustawowy rozszerzający krąg osób uprawnionych do nabywania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego obowiązuje od 01.01.2010 r.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 520 zł miesięcznie.

Rodziny pobierające świadczenie pielęgnacyjne w 2010 r.- 214. (w roku 2009 - 121)

Wzrost ilości rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne o 77 % wynika przede wszystkim ze zmiany od dnia 01 stycznia 2010 r. przepisów rozszerzających krąg osób nabywających uprawnienia do tego świadczenia o możliwość sprawowania opieki nad starszymi osobami, członkami rodziny, rezygnujących z pracy bądź jej nie podejmujących w związku z koniecznością sprawowania tej opieki.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka niezależnie od dochodu w wysokości 1.000,00 zł na jedno dziecko. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Jednorazowa zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną co najmniej jeden raz w czasie ciąży. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Wydatki poniesione w 2010 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz ilość wypłaconych świadczeń w porównaniu do 2009 r. przedstawia tabela nr 12.

Tabela nr 12. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy.

Wyszczególnienie	2010 r.		2009 r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	3.734.116	43.664	3.130.313	48.841
Dodatki do zasiłków rodzinnych z dodatków ogółem z tytułu:	2.324.028	16.433	2.454.911	17.231
▪ urodzenia dziecka	250.000	250	279.000	279
▪ opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	591.108	1.509	654.601	1.677
▪ samotnego wychowywania dziecka	503.320	2.872	477.600	2.727
▪ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	247.760	3.243	259.380	3.356
▪ rozpoczęcia roku szkolnego	254.200	2.542	266.000	2.660
▪ podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	12.600	204	15.050	241
▪ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	465.040	5.813	503.280	6.291
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	6.058.144	60.097	5.585.224	66.072
Zasiłki pielęgnacyjne	5.462.406	35.702	5.387.283	35.211
Świadczenia pielęgnacyjne	1.116.581	2.179	546.884	1.260
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	675.000	675	728.000	728
Razem:	13.312.131	98.653	12.247.391	103.271

Z analizy powyższej tabeli wynika, że pomimo spadku ilości wypłacanych zasiłków rodzinnych w roku 2010, nastąpił wzrost kwot wypłacanych świadczeń. Spowodowane było to faktem wzrostu od 1 listopada 2009 r. kwot wypłacanych zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych.

Znaczny wzrost zarówno ilości, jak i kwot wypłacanych świadczeń w roku 2010 nastąpił w pozycji świadczenie pielęgnacyjne. Notowany był wzrost kwot na poziomie ponad 100 %.

Na ten wzrost zdecydowany wpływ miały zmiany przepisów prawa, obowiązujące od 01.01.2010 r. Wnioski dotyczące przyznania świadczenia pielęgnacyjnego wpływające w roku 2010 dotyczyły przede wszystkim osób, które sprawowały opiekę nad rodzicami lub dziadkami legitymującymi się znacznym stopniem niepełnosprawności.

W sprawie świadczeń rodzinnych w roku 2010 wydano 5295 decyzji administracyjnych. W porównaniu do roku 2009 odnotowano znaczny spadek ilości wydanych decyzji (9454 decyzje administracyjne w roku 2009). Spadek ten spowodowany był tym, że w roku 2009 w związku ze zmianą terminu okresu zasiłkowego (wydłużenie do 31.10.2009 r.) wydano wszystkim klientom decyzje zmieniające wydłużające okres pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

W roku 2010 wydano 873 zaświadczenia w różnych celach. Bardzo dużą grupę wydanych zaświadczeń stanowiły zaświadczenia wydane w celu uzyskania świadczeń rodzinnych za granicą.

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych odzyskano kwotę 90.326 zł. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń na koniec 2010 r. wyniósł 100.667 zł.

Koordinację systemów zabezpieczenia społecznego do dnia 30.04.2010r. regulowało rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 149 z 5 lipca 1971 r. z późn. zm.) oraz rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 74 z 27 marca 1972, str. 1 z późn. zm., Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 83, z późn. zm.).

Z brzmienia ww. przepisów wynika, że pracownik najemny lub osoba pracująca na własny rachunek, podlegający ustawodawstwu Państwa członkowskiego, ma prawo, na członków swojej rodziny mieszkających na terytorium innego Państwa członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo pierwszego Państwa, tak jakby mieszkali oni na terytorium tego Państwa.

Przepis ten wyklucza możliwość łącznego pobierania świadczeń rodzinnych – z jednej strony – przez pracownika najemnego, z drugiej zaś – przez członków rodziny tego pracownika zamieszkujących na terytorium innego państwa. W przypadku, gdy dochodzi do kumulacji prawa do świadczeń rodzinnych (przy założeniu, że świadczenia rodzinne przysługują obojgu rodzicom na to samo dziecko), kwestią rozstrzygającą jest prowadzenie działalności zarobkowej; pierwszeństwo stosowania uzyskuje ustawodawstwo tego z państw, w którym wykonywana jest praca zarobkowa.

Z dniem 1 maja 2010 r. uległy zmianie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W miejsce rozporządzeń nr 1408/71 i 574/72 weszły w życie Rozporządzenie Rady i Parlamentu Europejskiego (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - jako nowe rozporządzenie podstawowe, zmienione Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)Nr 988/2009z dnia 16 września 2009 (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz Rozporządzenie Rady i Parlamentu Europejskiego nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - jako nowe rozporządzenie wykonawcze.

Podstawowe zasady koordynacji nie uległy zmianie.

Natomiast przy zbiegach uprawnień do świadczeń dodane zostało nowe kryterium – miejsca zamieszkania. Oznacza to, iż przepisom ww. rozporządzeń dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego od 1 maja 2010 r. podlegają także rodziny, w których żaden z rodziców nie wykonuje pracy zawodowej, a mieszkają w różnych krajach UE. Ponadto z dniem 1 maja 2010 r. ww. przepisy wspólnotowe obejmą rodziny, w których jeden z rodziców prowadzi działalność gospodarczą w innym kraju UE. Jednocześnie z dniem 1 maja 2010 r. zostały wyłączone z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego świadczenia z funduszu alimentacyjnego na mocy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego wypłacono łącznie kwotę **34.640 zł**, z tego :

• zasiłek rodzinny	2.183 zł
• dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1.227 zł
• dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	560 zł
• dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	300 zł
• zasiłek pielęgnacyjny	13.158 zł
• świadczenie pielęgnacyjne	17.212 zł.

Osoby zobowiązane do zwrotu dokonały zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w wysokości 11.573zł .

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 13. Wydatki na składki FUS i zdrowotne.

Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	875	97710	1431	186803
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	484	19203	843	39421
Razem:	1359	116913	2274	226224

Znaczny wzrost składek zarówno na ubezpieczenie społeczne jak i zdrowotne spowodowany był wzrostem ilości wypłat świadczenia pielęgnacyjnego, dającego możliwość odprowadzania składki za osoby uprawnione.

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznawane są osobom, którym decyzją przyznano świadczenie pielęgnacyjne.

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe nie przysługują osobie, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia posiada okres ubezpieczenia wynoszący 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Składka zdrowotna nie przysługuje, jeśli osoba objęta jest ubezpieczeniem z innego tytułu, np. z tytułu pracy zarobkowej małżonka.

2. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192, poz. 1378) łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 r. systemu zaliczek alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie,
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

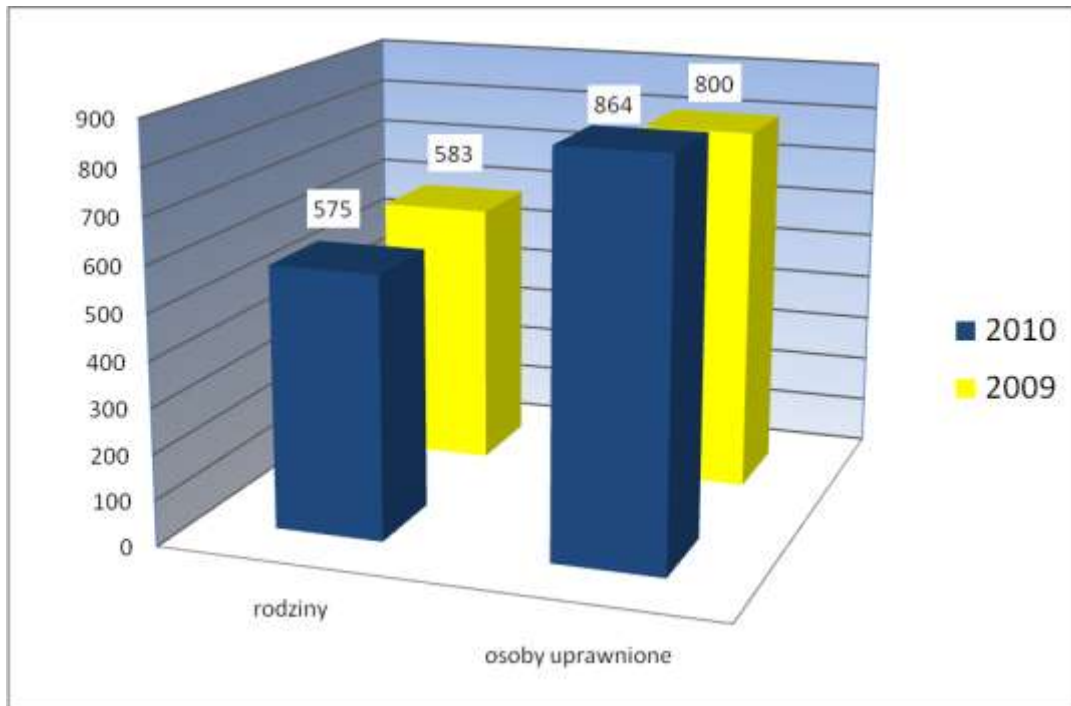
Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela.

Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych.

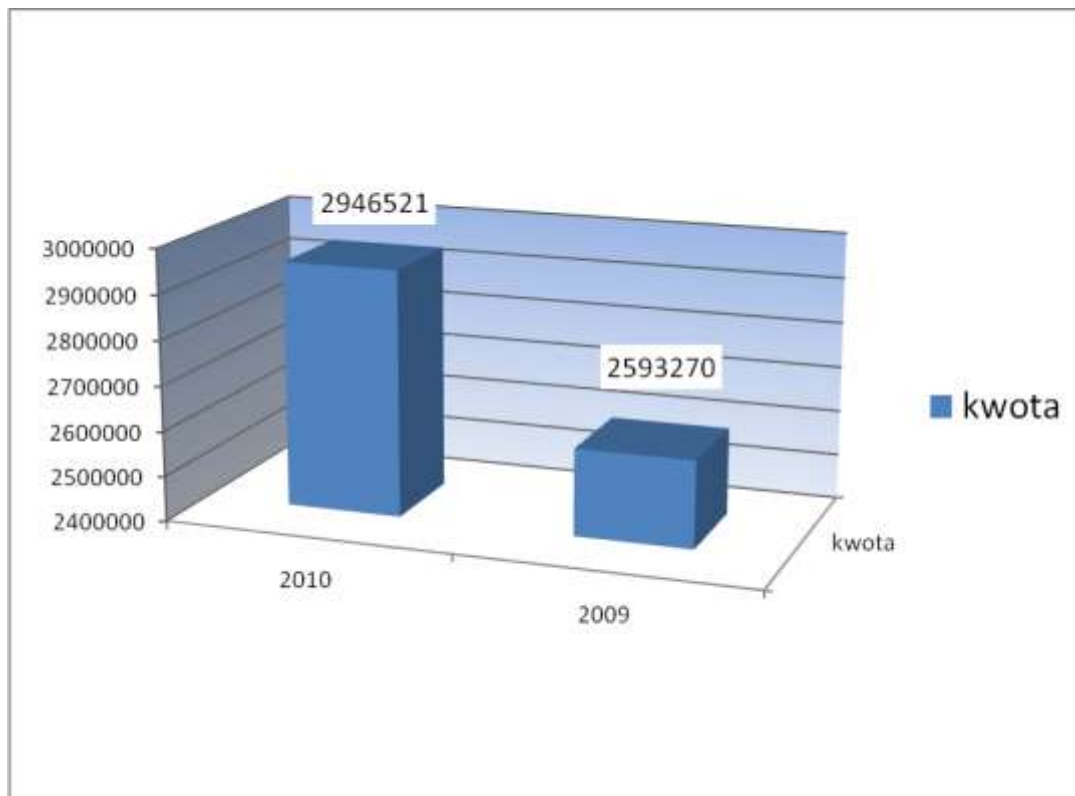
Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych w kwocie aktualnie zasądzonych alimentów, bez względu na wielkość zaległych zobowiązań dłużnika wobec osoby uprawnionej; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego z miejsca zamieszkania dłużnika, np. w przypadku braku umowy międzynarodowej pomiędzy Polską i państwem, w którym dłużnik zamieszkuje,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Wykres nr 1. Liczba świadczeniobiorców.

Wykres nr 2. Wydatki na świadczenia alimentacyjne

W 2010 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrosła liczba osób uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych o 64 osoby a kwota wypłaconych świadczeń o 353.215 zł.

W sprawie świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego wydano 1.080 decyzji i dokonano 10.651 wypłat świadczeń.

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192, poz. 1378) .

Według stanu na dzień 31.12.2010 r. w mieście Stargard Szczeciński było 637 dłużników alimentacyjnych .W porównaniu do roku 2009 nastąpił wzrost o 12,2 % (568 w roku 2009).

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmawia złożenia oświadczenia majątkowego, odmawia zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, bez uzasadnionej przyczyny odmawia przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych pieniędzy. Egzekucję alimentów prowadzi również komornik sądowy, a od października 2008 r. dodatkowo komornik skarbowy, z którymi na bieżąco współpracują pracownicy MOPS.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2010 r.:

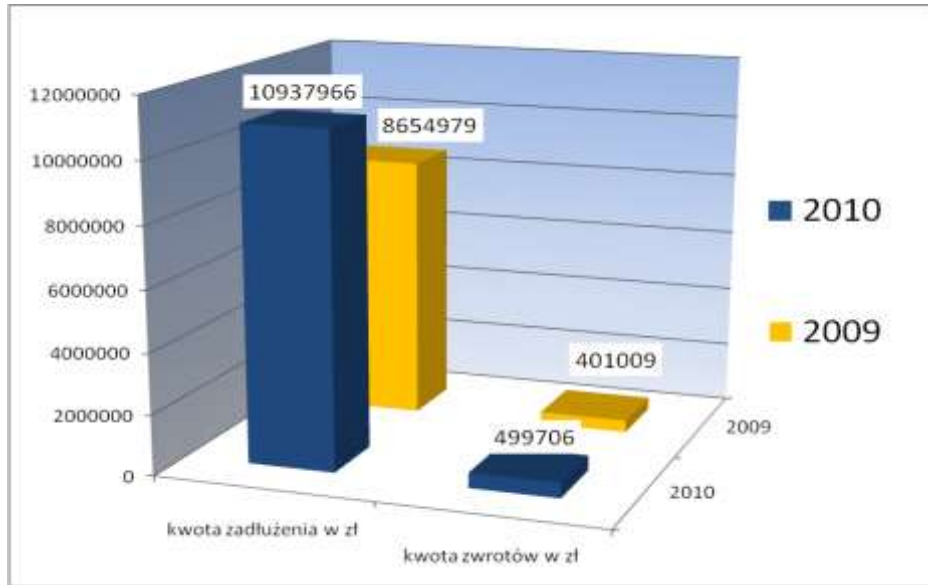
- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - 224 osoby,
- zobowiązanie do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna - 66 osób,
- skierowanie do urzędu pracy z wnioskiem o objęcie aktywizacją zawodową - 102 osoby,
- wniosek do prokuratury o ściganie za przestępstwo uporczywej niealimentacji - 347 osób,
- wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy - 330 osób,
- wpisanie na ogólnopolską listę dłużników - 593.

Sposób załatwienia spraw przez Prokuraturę:

- odmówiono wszczęcia dochodzenia w 233 przypadkach,
- umorzono dochodzenie w 39 przypadkach,
- przesłano oskarżenie do Sądu w 5 przypadkach.

W pozostałych przypadkach na dzień 31.12.2010 r. Prokuratura nie podjęła decyzji, postępowanie w toku.

Wykres nr 3. Kwota zadłużeń i dokonane zwroty.

Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu na ogólną kwotę 419.597 zł na poczet zadłużenia z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego. W stosunku do roku 2009 nastąpił wzrost zwróconych kwot o 46,9 % . Dochód własny gminy stanowi kwota 134.945 zł.

Ponadto dokonano zwrotu zadłużenia z tytułu zaliczki alimentacyjnej wypłaconej osobom uprawnionym do 30.09.2008 r. – w kwocie 80.109 zł, z czego 50 % stanowi dochód gminy.

Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w roku 2010 wyniosły 811.247 zł.